

UREDBA KOMISIJE (EU) št. 1078/2012

z dne 16. novembra 2012

o skupni varnostni metodi spremljanja, ki jo uporabljajo prevozniki v železniškem prometu in upravljavci infrastrukture po prejemu varnostnega spričevala ali varnostnega pooblastila ter subjekti, zadolženi za vzdrževanje

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Direktive 2004/49/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o varnosti na železnicah Skupnosti ter o spremembi Direktive Sveta 95/18/ES o izdaji licence prevoznikom v železniškem prometu in Direktive 2001/14/ES o dodeljevanju železniških infrastrukturnih zmogljivosti, naložitvi uporabnin za uporabo železniške infrastrukture in podeljevanju varnostnega spričevala (Direktiva o varnosti na železnici) ⁽¹⁾, zlasti člena 6 Direktive,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Komisija bi morala na osnovi priporočila Evropske železniške agencije (v nadaljnjem besedilu: Agencija) sprejeti drugo serijo skupnih varnostnih metod (SVM), ki vsebuje vsaj metode iz člena 6(3)(c) Direktive 2004/49/ES.
- (2) Komisija je 5. oktobra 2009 v skladu z Direktivo 2004/49/ES pooblastila Agencijo, da pripravi SVM za preverjanje skladnosti obratovanja in vzdrževanja strukturnih podsistemov z ustreznimi bistvenimi zahtevami. Te SVM bi morale določati metode, ki jih je treba uporabiti za preverjanje, da strukturni podsistemi (vključno z vodenjem in upravljanjem železniškega prometa) obratujejo in so vzdrževani v skladu z vsemi bistvenimi zahtevami, povezanimi z varnostjo, ter za spremljanje, da podsistemi in njihova integracija v sisteme pri obratovanju in vzdrževanju še vedno izpolnjujejo varnostne zahteve, ki zanje veljajo. Agencija je v skladu z navedenim pooblastilom Komisiji predložila priporočilo o SVM, ki ga je podprla s poročilom o oceni učinka. Ta uredba temelji na priporočilu Agencije.
- (3) Da se omogočijo varni vključitev, obratovanje in vzdrževanje strukturnih podsistemov v okviru železniškega sistema, ter zagotovi, da so med obratovanjem izpolnjene bistvene zahteve, bi morali sistemi varnega upravljanja prevoznikov v železniškem prometu in upravljavcev infrastrukture ter sistemi vzdrževanja subjektov, zadolženih za vzdrževanje, vključevati vse potrebne ukrepe, vključno s procesi, potekom ter tehničnimi, operativnimi in organizacijskimi ukrepi za nadzor tveganja. Zato bi morale spremljanje pravilne uporabe in učinkovitosti sistemov varnega upravljanja prevoznikov v železniškem prometu in upravljavcev železniške infrastrukture ter

sistemov vzdrževanja subjektov, zadolženih za vzdrževanje, vključevati zahteve za strukturne podsisteme v operativnem okviru.

- (4) Ta uredba bi morala omogočati učinkovito upravljanje varnosti železniškega sistema med njegovim obratovanjem in vzdrževanjem ter, kadar je to potrebno in praktično izvedljivo, izboljševati sistem za upravljanje.
- (5) Ta uredba bi morala omogočati tudi čim hitrejšo prepoznavanje morebitnih neskladnosti pri uporabi sistema za upravljanje, ki lahko vodijo do nesreč, incidentov, preprečenih nesreč ali drugih nevarnih dogodkov. Za upravljanje teh oblik neskladnosti pri obratovanju in vzdrževanju bi bilo treba uporabiti usklajen postopek za dejavnosti spremljanja. Ta usklajeni postopek bi bilo treba uporabiti zlasti, da se preveri, ali je bil dosežen pričakovani rezultat sistema varnega upravljanja prevoznikov v železniškem prometu in upravljavcev infrastrukture ter sistema vzdrževanja subjektov, zadolženih za vzdrževanje.
- (6) Prevozniki v železniškem prometu in upravljavci infrastrukture bi morali spremljati pravilno uporabo in rezultate ukrepov, ki so jih uvedli s svojim sistemom varnega upravljanja, da bi zagotovili varno obratovanje, tudi v posameznih omrežjih.
- (7) Ta uredba bi morala z uskladitvijo postopka spremljanja zagotavljati lažji dostop do trga storitev železniških prevozov, da se zagotovi trajna varnost železniškega sistema. Hkrati bi morala ta uredba z usklajeno izmenjavo informacij, povezanih z varnostjo, med različnimi udeleženci iz železniškega sektorja za upravljanje varnosti na različnih vmesnikih tega sektorja ter z usklajenimi dokazi uporabe postopka spremljanja prispevati tudi k vzpostavitvi preglednosti in vzajemnega zaupanja med državami članicami.
- (8) Če želi Agencija Komisiji poročati o učinkovitosti in uporabi te uredbe ter ji, če je to primerno, svetovati, kako jo izboljšati, bi morala biti sposobna zbrati ustrezne informacije različnih udeležencev, vključno z nacionalnimi varnostnimi organi, certifikacijskimi organi, subjekti, zadolženimi za vzdrževanje tovornih vagonov, in drugimi subjekti, zadolženimi za vzdrževanje, ki ne spadajo na področje uporabe Uredbe Komisije (EU) št. 445/2011 z dne 10. maja 2011 o sistemu podeljevanja spričevala subjekta, zadolženega za vzdrževanje, za tovarne vagone ⁽²⁾.

⁽¹⁾ UL L 164, 30.4.2004, str. 44.⁽²⁾ UL L 122, 11.5.2011, str. 22.

- (9) Ukrepi iz te uredbe so v skladu z mnenjem odbora iz člena 27(1) Direktive 2004/49/ES –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Predmet in področje uporabe

1. Ta uredba vzpostavlja skupno varnostno metodo (SVM) spremljanja, ki omogoča učinkovito upravljanje varnosti v železniškem sistemu med njegovim obratovanjem in vzdrževanjem ter, kadar je to primerno, izboljševanje sistema za upravljanje.
2. Ta uredba se uporablja za:
 - (a) preverjanje pravilne uporabe in učinkovitosti vseh procesov in postopkov sistema za upravljanje, vključno s tehničnimi, operativnimi in organizacijskimi ukrepi za nadzor tveganja. V primeru prevoznikov v železniškem prometu in upravljavcev infrastrukture bo preverjanje vključevalo tehnične, operativne in organizacijske elemente, ki so potrebni za izdajo spričeval/pooblastil iz člena 10.2(a) in 11.1(a), ter določbe glede pridobitve spričeval/pooblastil iz člena 10.2(b) in 11.1(b) Direktive 2004/49/ES;
 - (b) preverjanje pravilne uporabe celotnega sistema za upravljanje in preverjanje, ali je sistem za upravljanje dosegel pričakovane rezultate, ter
 - (c) določanje in izvajanje primernih preventivnih ali korektivnih ukrepov oziroma obeh vrst ukrepov hkrati, če je bil ugotovljen primer neskladnosti iz točk (a) in (b).
3. Ta uredba velja za prevoznike v železniškem prometu, upravljavce infrastrukture po prejemu varnostnega spričevala ali varnostnega pooblastila in subjekte, zadolžene za vzdrževanje.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo opredelitve pojmov iz člena 3 Direktive 2004/49/ES.

Poleg tega se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „sistem za upravljanje“ pomeni bodisi sisteme varnega upravljanja prevoznikov v železniškem prometu in upravljavcev infrastrukture, kakor so opredeljeni v členu 3(i) Direktive 2004/49/ES ter skladni z zahtevami iz člena 9 in Priloge III navedene direktive, bodisi sistem vzdrževanja subjektov, zadolženih za vzdrževanje, skladen z zahtevami, ki jih določa člen 14a(3) navedene direktive;
- (b) „spremljanje“ pomeni ukrepe, ki jih zagotovijo prevozniki v železniškem prometu, upravljavci infrastrukture ali subjekti, zadolženi za vzdrževanje, da preverijo, ali se njihov sistem za upravljanje pravilno uporablja in je učinkovit;
- (c) „vmesniki“ pomeni vmesnike, kakor so opredeljeni v členu 3(7) Uredbe Komisije (ES) št. 352/2009 ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ UL L 108, 29.4.2009, str. 4.

Člen 3

Postopek spremljanja

1. Vsak prevoznik v železniškem prometu, upravljavec infrastrukture in subjekt, zadolžen za vzdrževanje:

- (a) je odgovoren za izvajanje postopka spremljanja, določenega v Prilogi;
- (b) zagotovi, da so ukrepi za nadzor tveganja, ki jih izvajajo njegovi pogodbeni izvajalci, prav tako spremljani v skladu s to uredbo. V ta namen uporabi postopek spremljanja, določen v Prilogi, ali zahteva, da njegovi pogodbeni izvajalci uporabljajo ta postopek pri pogodbenih dogovorih.

2. Postopek spremljanja vsebuje naslednje dejavnosti:

- (a) določitev strategije, prednostnih nalog in načrta(-ov) za spremljanje;
- (b) zbiranje in analiziranje informacij;
- (c) pripravo akcijskega načrta za primere nesprejemljive neskladnosti z zahtevami, določenimi s sistemom za upravljanje;
- (d) izvajanje akcijskega načrta, če je bil pripravljen;
- (e) ocenjevanje učinkovitosti ukrepov akcijskega načrta, če je bil pripravljen.

Člen 4

Izmenjava informacij med udeleženci

1. Prevozniki v železniškem prometu, upravljavci infrastrukture in subjekti, zadolženi za vzdrževanje, vključno z njihovimi pogodbenimi izvajalci, s pogodbenimi dogovori zagotovijo izmenjavo vseh informacij, povezanih z varnostjo, ki so bile pridobljene z uporabo postopka spremljanja, določenega v Prilogi, z namenom, da lahko druga stranka izvede vse potrebne korektivne ukrepe, s katerimi bi zagotovila neprekinjeno varnost železniškega sistema.

2. Če prevozniki v železniškem prometu, upravljavci infrastrukture in subjekti, zadolženi za vzdrževanje, pri uporabi postopka spremljanja ugotovijo kakršna koli varnostna tveganja, povezana z okvarami in konstrukcijskimi neskladnostmi ali napakami tehnične opreme, vključno z napakami strukturnih podsistemov, o teh tveganjih obvestijo druge sodelujoče stranke in jim s tem omogočijo, da izvedejo vse potrebne korektivne ukrepe, s katerimi zagotovijo neprekinjeno varnost železniškega sistema.

Člen 5

Poročanje

1. Upravljavci infrastrukture in prevozniki v železniškem prometu poročajo nacionalnemu varnostnemu organu o uporabi te uredbe v letnih varnostnih poročilih v skladu s členom 9(4) Direktive 2004/49/ES.

2. Nacionalni varnostni organ poroča o uporabi te uredbe s strani prevoznikov v železniškem prometu, upravljavcev infrastrukture in, če so o tem seznanjeni, s strani subjektov, zadolženih za vzdrževanje, v skladu s členom 18 Direktive 2004/49/ES.

3. Letno poročilo o vzdrževanju subjektov, zadolženih za vzdrževanje tovornih vagonov, iz točke I.7.4(k) Priloge III k Uredbi (EU) št. 445/2011 vključuje informacije o izkušnjah subjektov, zadolženih za vzdrževanje, pri uporabi te uredbe. Agencija zbere te informacije v sodelovanju z zadevnimi certifikacijskimi organi.

4. Drugi subjekti, zadolženi za vzdrževanje, ki jih Uredba (EU) št. 445/2011 ne zajema, prav tako delijo svoje izkušnje pri uporabi te uredbe z Agencijo. Agencija usklajuje deljenje izkušenj s temi subjekti, zadolženimi za vzdrževanje.

5. Agencija zbira vse informacije o izkušnjah pri uporabi te uredbe in po potrebi pripravi priporočila za Komisijo o tem, kako to uredbo izboljšati.

6. Nacionalni varnostni organi podpirajo Agencijo pri pridobivanju teh informacij od prevoznikov v železniškem prometu in upravljavcev infrastrukture.

7. Agencija najpozneje tri leta po začetku veljavnosti te uredbe Komisiji predloži poročilo z analizo učinkovitosti metode in izkušenj prevoznikov v železniškem prometu, upravljavcev infrastrukture in subjektov, zadolženih za vzdrževanje, pri uporabi te uredbe.

Člen 6

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba se uporablja od 7. junija 2013.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 16. novembra 2012

Za Komisijo

Predsednik

José Manuel BARROSO

PRILOGA

POSTOPEK SPREMLJANJA

1. Splošno

- 1.1 Osnove postopka spremljanja so vsi procesi in postopki iz sistema za upravljanje, vključno s tehničnimi, operativnimi in organizacijskimi ukrepi za nadzor tveganja.
- 1.2 Dejavnosti postopka spremljanja iz člena 3(2) so opisane v točkah 2 do 6.
- 1.3 Ta postopek spremljanja se ponavlja, kot je prikazano na diagramu v Dodatku.

2. Določitev strategije, prednostnih nalog in načrta(-ov) za spremljanje

- 2.1 Vsak prevoznik v železniškem prometu, upravljavec infrastrukture in subjekt, zadolžen za vzdrževanje, je na osnovi svojega sistema za upravljanje odgovoren za določitev strategije, prednostnih nalog in načrta(-ov) za spremljanje.
- 2.2 Pri odločitvi, kaj so prednostne naloge, se upoštevajo informacije s področij z najvišjo stopnjo tveganja, ki bi pri neučinkovitem spremljanju lahko resno ogrozile varnost. Določijo se prednostni vrstni red za dejavnosti spremljanja ter potrební čas, prizadevanja in sredstva. Pri določanju prednostnih nalog se upoštevajo tudi rezultati prejšnjih izvedenih postopkov spremljanja.
- 2.3 Postopek spremljanja naj čim prej ugotovi primere neskladnosti pri uporabi sistema za upravljanje, ki bi lahko vodile do nesreč, incidentov, preprečenih nesreč ali drugih nevarnih dogodkov. Postopek je usmerjen k izvajanju ukrepov, sprejetih za odpravo takih primerov neskladnosti.
- 2.4 Strategija spremljanja in načrti določajo bodisi kvalitativne ali kvantitativne kazalnike bodisi splet obeh, ki lahko:
- (a) pravočasno opozorijo na vsa odstopanja od pričakovanega rezultata ali potrdijo, da je bil pričakovani rezultat dosežen, kot je bilo načrtovano;
 - (b) dajejo informacije o neželenih rezultatih;
 - (c) podpirajo odločanje.

3. Zbiranje in analiziranje informacij

- 3.1 Zbiranje in analiziranje informacij se izvede v skladu s strategijo, prednostnimi nalogami in načrtom(-i), določenim(-i) za spremljanje.
- 3.2 Za vsak določen kazalnik iz točke 2.4 se izvede naslednje:
- (a) zbiranje potrebnih informacij;
 - (b) ocena, ali se procesi, postopki ter tehnični, operativni in organizacijski ukrepi za nadzor tveganja pravilno izvajajo;
 - (c) pregled, ali so procesi, postopki ter tehnični, operativni in organizacijski ukrepi za nadzor tveganja učinkoviti in ali dosegajo pričakovane rezultate;
 - (d) ocena, ali se celotni sistem za upravljanje pravilno uporablja in ali dosega pričakovane rezultate;
 - (e) analiza in ocena primerov ugotovljenih neskladnosti s točkami (b), (c) in (d) ter ugotavljanje vzrokov zanje.

4. Priprava akcijskega načrta

- 4.1 Za prepoznavanje primerov neskladnosti, ki so ocenjeni za nesprejemljive, se pripravi akcijski načrt. S tem se:
- (a) krepi pravilno izvajanje procesov, postopkov ter tehničnih, operativnih in organizacijskih ukrepov za nadzor tveganja, kot so določeni, ali
 - (b) izboljšuje obstoječe procese, postopke ter tehnične, operativne in organizacijske ukrepe za nadzor tveganja, ali
 - (c) določa in izvaja dodatne ukrepe za nadzor tveganja.
- 4.2 Akcijski načrti vključujejo zlasti naslednje informacije:
- (a) cilje in pričakovane rezultate;

- (b) potrebne korektivne ali preventivne ukrepe oziroma obe vrsti ukrepov hkrati;
 - (c) osebe, odgovorne za izvajanje ukrepov;
 - (d) datume, do katerih morajo biti ukrepi izvedeni;
 - (e) osebe, odgovorne za ocenjevanje učinkovitosti ukrepov akcijskega načrta v skladu s točko 6;
 - (f) pregled vpliva akcijskega načrta na strategijo spremljanja, prednostne naloge in načrt(-e).
- 4.3 Za upravljanje varnosti vmesnikov se prevoznik v železniškem prometu, upravljavec infrastrukture ali subjekt, zadolžen za vzdrževanje, ob strinjanju drugih udeležencev odloči, kdo naj bo odgovoren za izvajanje potrebnega akcijskega načrta ali njegovih delov.
- 5. Izvajanje akcijskega načrta**
- 5.1 Akcijski načrt, določen v točki 4, se izvaja tako, da odpravi ugotovljene primere neskladnosti.
- 6. Ocenjevanje učinkovitosti ukrepov akcijskega načrta**
- 6.1 Pravilno izvajanje ter primernost in učinkovitost ukrepov, določenih v akcijskem načrtu, se preveri z istim postopkom spremljanja, kot je opisan v tej prilogi.
- 6.2 Ocena učinkovitosti akcijskega načrta vključuje zlasti naslednje ukrepe:
- (a) preverjanje, ali je bil akcijski načrt pravilno izvajen in opravljen v skladu s časovnim načrtom;
 - (b) preverjanje, ali je bil dosežen pričakovani rezultat;
 - (c) preverjanje, ali so se med tem spremenili začetni pogoji in so ukrepi za nadzor tveganja, določeni v akcijskem načrtu, še vedno primerni za dane okoliščine;
 - (d) preverjanje, ali so potrebni še drugi ukrepi za nadzor tveganja.
- 7. Dokazi o uporabi postopka spremljanja**
- 7.1 Postopek spremljanja se dokumentira, da se potrdi njegova pravilna uporaba. Ta dokumentacija je na voljo zlasti za namene notranjega ocenjevanja. Na zahtevo:
- (a) prevozniki v železniškem prometu in upravljavci infrastrukture dajo to dokumentacijo na voljo nacionalnemu varnostnemu organu;
 - (b) subjekti, zadolženi za vzdrževanje, dajo to dokumentacijo na voljo certifikacijskemu organu. Če so vmesniki upravljani prek pogodb, subjekti, zadolženi za vzdrževanje, dajo to dokumentacijo na voljo zadevnim prevoznikom v železniškem prometu in upravljavcem infrastrukture.
- 7.2 Dokumentacija, ki je bila pripravljena v skladu s točko 7.1., vključuje zlasti naslednje:
- (a) opis organizacije in osebja, izbranega, da izvede postopek spremljanja;
 - (b) rezultate različnih dejavnosti postopka spremljanja, navedenih v členu 3(2), in zlasti sprejete odločitve;
 - (c) seznam vseh potrebnih ukrepov, ki jih je treba izvesti, da se doseže potrebni rezultat, ko gre za primere ugotovljenih neskladnosti, ki veljajo za nesprejemljive.
-

Dodatek

Okvir za postopek spremljanja

